

Història i Gènere a l'Època Moderna**2014/2015**

Codi: 100370

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500501 Història	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Montserrat Jiménez Sureda

Correu electrònic: Montserrat.Jimenez@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Llegir i entendre correctament el català. Llegir i entendre correctament el castellà. Es recomana, si bé no és imprescindible, ser capaç de llegir textos en llengua anglesa.

Objectius

En aquesta dècada del segle XXI, considerem indispensable la correcció immediata d'una omisió històrica. Tradicionalment, les dones, igual que altres col·lectius com el dels infants, han estat absents de les anàlisis històriques que prenen els homes com a protagonistes i agents exclusius de les mateixes. Així, la història social, la història política, la història militar o la història cultural s'han escrit des d'una perspectiva exclusivament masculina. El resultat ha estat tan parcial i esbiaixat com ho era l'enfocament que hi conduïa i ha obstat a un enteniment de l'evolució de les societats humanes en tota la seva complexitat i riquesa de matisos. La incorporació de l'assignatura d'història i gènere als estudis d'història suposa justificar la categoria de ciència que té la història, que amb l'exclusió de dones i infants, no podia abastar en la seva globalitat. També suposa construir una història rigorosa i capaç de respondre a una sèrie d'interrogants, científics i, ensems, socials. Suposa fer de la història una ciència útil a tot el cos social, no només a un sol grup dominant.

L'assignatura es planteja, com a objectius, els següents:

1. Abordar les qüestions que permetin l'estudi dels fenòmens històrics des d'una perspectiva global, destacant la perspectiva de gènere, fins fa poc temps omesa en les anàlisis sobre l'època moderna.
2. Exposar les problemàtiques històriques de la història de gènere en l'època moderna.
3. Analitzar dades històriques pròpies de la història de gènere en l'època moderna.
4. Entendre les beceroles de la situació actual i relacionar el passat i el present de forma activa. Estudiar la gènesi de situacions del present,
5. Habilitar les persones per entendre i respectar les diferències biològiques i culturals, tot emfasitzant la necessitat d'una estricta igualtat legal per a tots els col·lectius amb independència de dat, ètnia, religió o sexe.

Competències

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

- Identificar les principals tendències historiogràfiques i analitzar-ne críticament el desenvolupament.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les qüestions clau que permetin abordar l'estudi dels fenòmens històrics des d'una perspectiva de gènere.
2. Aprendre de manera autònoma.
3. Avaluar i resoldre críticament problemàtiques històriques pròpies de la història del gènere
4. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
5. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
6. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
7. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
8. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
9. Reconèixer i posar en pràctica les habilitats per treballar en equip següents: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
10. Reconèixer la diversitat i la multiculturalitat.
11. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
12. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

Continguts

1. La construcció de conceptes al llarg de la història:
 - a) Femella
 - b) Dona
 - c) Persona
 - d) Gènere
2. L'evolució de la construcció historiogràfica dels quatre conceptes anteriors. Discursos d'historiador i contextes en què foren produïts.
3. La consideració legal de les dones en el continent europeu durant l'època moderna. Similituds i diferències:
 - a) Els precedents:
 - *El dret romà
 - *La filosofia cristiana
 - b) Projeccions estatals i religioses sobre l'univers femení
4. La dona en l'esfera laboral

5. Cultura en femení. Dones i alfabetització

6. Noms propis en totes les esferes. Exempla de dones cèlebres i raons per a la celebritat

7. Els espais i les dones

Metodologia

Aquesta assignatura constarà de classes teòriques, impartides per la professora, i de classes pràctiques, individualitzades i grupals.

Durant les classes teòriques, la professora desenvoluparà el contingut de cada epígraf de què consta el programa. Un cop acabada l'explicació magistral, la professora deixarà un marge de temps (variable) per al debat i la resolució de dubtes. Durant el debat, la professora moderarà les intervencions i atorgarà torns de paraula, respectant el dret a exposar de tothom. Durant la resolució de dubtes, la professora animarà a explicitar qualsevol incògnita relacionada amb la classe magistral i tractarà de clarificar els interrogants que s'hagin pogut suscitar.

En l'activitat pràctica individualitzada relacionada amb aquesta assignatura, les/els alumnes hauran de llegir, entendre i reflexionar per escrit sobre una lectura que la professora assignarà a cadascú. No serà la mateixa lectura per a tothom. D'aquesta manera, les/els alumnes seran responsables d'un material pensat per a elles/s en exclusiva. Aquesta assignació es farà de manera conjunta, a través d'una tutoria individualitzada. La professora eleborarà un guió al qual les i els alumnes s'hauran de cenyir per evitar la dispersió argumental. Un cop assignada la lectura, les/els alumnes hauran d'exposar individualitzadament i oral davant la resta de les companyes i dels companys el resultat i les conclusions assolits. S'enviarà per escrit aquest resultat i la professora el penjarà al campus virtual per fer-lo accessible i útil a tothom. Després, hi haurà un fòrum de debat sobre aquests materials.

En la pràctica col·lectiva, es visualitzarà un material fílmic considerat d'especial rellevància per a la història de gènere i es farà un debat conjunt sobre el mateix. Prèviament, la professora passarà un guió dels aspectes més rellevants a debatre.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	39	1,56	1, 10, 11
Seminaris, Pràctiques d'aula	15	0,6	3, 4, 6, 11
Tipus: Supervisades			
Tutories	15	0,6	
Tipus: Autònomes			
Estudi individual per la preparació de la materia d'estudi	50	2	1, 2, 6, 12
Redacció de treballs, exposicions orals, treball en equip	25	1	4, 6, 7, 8, 9, 10, 12

Avaluació

Per tal d'aprovar l'assignatura, l'alumna/e haurà d'haver participat plenament en les activitats de la mateixa, tot superant el nivell acadèmic considerat escaient per la responsable de l'assignatura en les activitats dirigides, supervisades i autònomes.

Amb respecte la manera d'avaluar el seguiment de les activitats dirigides (classes magistrals), hi haurà un test bàsic de continguts al final del calendari de l'assignatura. Aquesta prova avaluatòria representarà el 60% de la qualificació global de l'alumna/e.

La activitat relacionada amb la lectura, reflexió i exposició a classe del material individualitzat representarà un 30 % de la qualificació global de l'alumna/e.

L'activitat col·lectiva, és a dir, l'assistència a la visualització del document filmic i posterior implicació activa en el comentari del mateix, comportarà un 10 % de la qualificació global de l'alumna/e.

És imprescindible tenir en compte els següents requisits:

1. L'assistència a classes es regularà segons la normativa general de la UAB. És imprescindible que l'alumna/e assisteixi a les classes per tal d'esser avaluat.
2. El dret a ésser reavaluat es regularà segons la normativa de la UAB. Si no s'ha estat avaluat, no es podrà ésser reavaluat.
3. En cap cas, la professora avaluarà alumnes que no s'hagin matriculat al seu grup.
4. El plagi suposarà el suspens.
5. La no participació plena en totes i cadascuna de les activitats avaluatives relacionades amb l'assignatura comportarà la qualificació de "no-presentat", subsanable en el moment en què l'alumna/e presenti el material requerit, sempre dins els terminis legals d'entrega del mateix. No es farà cap excepció relacionada amb aquests terminis d'entrega del mateix.
6. És imprescindible per tal de superar l'assignatura, la superació de totes i cadascuna de les proves avaluatòries parcials. Si alguna d'aquestes proves no es supera, l'avaluadora demanarà a l'alumna/e la seva repetició per tal d'aconseguir el nivell requerit en una/un universitària/tari. L'alumna/e serà puntualment informada/t de les proves que vagi realitzant per tal d'agilitar i optimitzar el procés avaluatori.
7. L'alumna/e s'haurà de comprometre a entregar els materials de què és responsable en un format legible per tal que els mateixos siguin ubicats al campus virtual i tinguin una utilitat comuna.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exposicions orals, participació activa a la classe	10%	1	0,04	4, 7, 11
Proves escrites teoria	60%	3	0,12	1, 3, 4, 5, 11
Treballs	30%	2	0,08	4, 5, 8, 11

Bibliografia

Bibliografia bàsica i de consulta referencial

Prudence Allen: The concept of woman, Eeerdmans, Gran Rapids, 1997-2002.

James Amelang; Mary Nash (coords.): Historia y gènere. Las mujeres en la Europa moderna, Universitat de València, València, 1990.

D. a.: The changing experience of women, Open University Press, Milton Keynes, 1982-1985.

D. a.: Historia de las mujeres, Taurus, Madrid, 1993.

Ramon Llätzer de Dou i de Bassols: Instituciones del derecho público general de España con noticia del particular de Cataluña y de las principales reglas de gobierno en qualquier estado, Imp. de Benito García y cía., Madrid, 1800-1803.

Olwen Hufton: The prospect before her. A history of women in Western Europe, 1500-1800, Knopf, Nova York, 1996.

Montserrat Jiménez Sureda: "La situació femenina en l'Antic Règim", Revista de Catalunya, 174 (2002), pp. 25-52.

Montserrat Jiménez Sureda: "La mujer en la esfera laboral durante la Época Moderna", Manuscrits, 27 (2009), pp. 21-49.

Isabel Morant (dir.): Historia de las mujeres en España y en América Latina, Càtedra, Madrid, 2006.

Manuel Serrano y Sanz: Apuntes para una bibliografía de autoras españolas (desde 1409 a 1833), Atlas, Madrid, 1975 (1903).